

Durmuş Hocaoğlu

“Su Mes’ele” Dediğiniz “Sudan” Bir Mes’ele Değil

Yeniçağ, “Analiz”, 24 Haziran 2007, Pazar., s.06
“Analiz” Sıra No: 534; 2007-049; Haziran-04

YENİÇAĞ

İstanbul, Yunanistan’ın – hani kendimize kıyas unsûru olarak seçtiğimiz şu eski mülkümüz var ya, işte o - yekûn nüfusunun birbuçuk katı insanın yaşadığı bu dev şehir sıcaklıktan ve susuzluktan kavruluyor; şimdi hâlâ ve henüz birşey hissetmiş değiliz, yâni bu hiçbir şey sayılır; ama muhtemelen birkaç ay sonra elimizi yüzümüzü yıkayacak su bile bulamayacağız. Pek âla; ne olacak o zaman? Hani bir fikrada dendiği gibi, iki ihtimâl var: Ya yağış olur, ya da olmaz; olursa mes’ele yok, ya olmazsa? O zaman ne olacak? Mes’ele asıl burada: Şâyet en geç Kasım’da beklenen yağmurlar yağmayacak olursa ne olacağını kimse bilmiyor. Sâhi: Ne olacak? Belli değil. Ne tuhaf; belli değil! Ne âlâ memleket! Bunca insan susuz ne yapar, nereye göçer; bu şehrin âkıbeti ve bu şehre bağlı olarak Türkiye’nin âkıbeti ne olur? İstanbul dediğimiz İstanbul değil ki, İstanbul, Türkiye; başka herhangi bir şehre – veya birkaç, hattâ birçok şehre – ‘birşeyler’ olsa İstanbul tek başına onları kurtarır, şöyle ya da böyle kurtarır, lâkin İstanbul’a ‘birşeyler’ olursa Türkiye batır; öyle az-buz değil, Türkiye batır. Mes’ele bu kadar çaplı, bu kadar derin, lakin, gelin görün ki sanki olanlar başka bir memlekette oluyormuşçasına bir lâkaydî, bir lâubâllilik, bir ciddiyetsizliktir almış başını gidiyor. Âd ve Semûd, Sodom ve Gomore ve benzerleri de böyle mi battı acaba? Aynen böyle değilse de benzer şekilde olmalı herhâlde.

Barajlarda yüzyetmiş günlük - yâni dibindeki çamuru da çekersek kabaca altı ay diyelim - su kalmış. Altı ay dediğiniz nedir ki, bir göz açıp kapayıncaya kadar geçer; yâni susuzluk öyle böyle değil kelimenin tam ve tekmil mânâsıyla gırtlığımızı çökmek üzere, ammâ, bir âileye bir gün mükemmelen yetecek miktarda suyu keyifle harcayarak araba yıkayanları her sokakta görmekteyiz hâlâ ilâ mâşâallah ve bu gibi kimseleri görünce de – hadî *sû-i misâl emsâl teşkîl etmez* diyelim, ammâ – insanımızın ne nisbette hakikî mânâda “vatandaş” olduğundan ciddî ciddî şüphe etmekten de kendimi alamaz oluyorum doğrusu. Vatandaş – yâni “citizen”; kelimenin köküne dikkat: “Şehir” demek olan “city”den (civitas) geliyor, tıpkı “medeniyetin” de (yâni “civilization”) aynı kökten (“medîne”) gelmesi gibi – demek “siyâsî insan” demektir; siyâsî insan, yâni, şımarık bir yaramaz bacaksız gibi “bunu da isterim, şunu da isterim” diye hep bitmez tükenmez haklarından söz eden değil, hakları kadar ve hattâ daha da öncelikle vazîfelerini de bilen, mükellefiyetlerini ve mes’uliyetlerini müdrîk, şuûrlu kişi. O zaman bu gibi gerçek vatandaş olmayan vatandaşların da, *nush ile uslanmayana etmeli tekdîr / tekdîr ile uslanmayanın hakkı kötektir* kavli mücibince, farklı bir muâmeleye mâruz bırakılmaları her hâlde iktiza eder dersem kimse beni jakobenlik ile itham etmesin.

Böyle diyorum, ancak diğer bir yandan ise, onların da kendi içlerinde tutarlı bir tarafları olduğunu da düşünmüyor değilim doğrusu: “İmkânın varsa sen de yap” diyor

olabilirler ki hiç de yabana atılır gibi değil hakikat hâlde. Ne yalan söyleyeyim, teorik değil ama pratik açıdan ciddî bir doğruluk payı var: Evet: İmkânın varsa sen de yap; çünkü, nasıl olsa “birileri” yapacak, öyle ise, neden O ve neden “ben” olmayayım? Evet; neden “ben” olmayayım? Neden yağmalayan ben olmayayım, niçin çalan ben olmayayım? Evet: Neden? Çünkü nasıl olsa birileri çalıyor, birileri yağmalıyor; öyleyse neden o değil de ben olmayayım? Kendi içindeki doğruluk şurada ki, bu memlekette kim çaldı, kim yağmaladı da yanına kalmadı? Tabî, usûlü dâiresince olmak kaydıyla; yoksa, mâlum-u âlîniz, iki kilo baklava çalarsanız risk büyüktür; altı yıl hapis yemek gibi; en iyisi büyük çalmak, meselâ iki milyar Dolar gibi. İmkânınız varsa tereddüt etmeyiniz efendiler; inanın tepelere çıkarsınız ve dahi gönüllere taht bile kurarsınız - tabî, usûlü dâiresince, yâni sineğin belini incitmeden, olmak kaydıyla.



Bahsi “su”dan açmıştık; bu işin tam da odak noktasında duran Belediye’den söz etmeye yer kalmadı; bir aksilik olmazsa yârın da ona temas edelim.

